

UREDNIŠTVO ZARJE je v Ljubljani, Franciskanska ulica št. 8 (diskarna l. nadst.). Uradno ure za stranke so od 10. do 11. dopoldne in od 5. do 6. večernje vsak dan razen nedelj in praznikov. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

MAROCNINA: celoletna po pošti ali s pošiljanjem na dom za Avstro-Ogrsko in Bosno K 21:60, polletna K 10:80, četrtletna K 5:40, mesečna K 1:80; za Nemčijo celoletno K 26:40; za ostalo inozemstvo in Ameriko celoletno K 36:—.

Posamezne številke po 8 vin.

ZARJA

ZARJA izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov ob pol 11. dopoldne.

UPRAVNIŠTVO se nahaja v Selenburgovi ulici št. 6, II., in uraduje za stranke od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 7. večernje. Inerati: enostopna petliristva 30 vin., pogojen prostor, poslana in reklanc 40 vin. — Inerati sprejema upravništvo.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo.

Reklamacije lista so poštne proste.

Stev. 618.

V Ljubljani, v soboto dne 28. junija 1913.

Leto III.

Mir na Balkanu.

Povsod se je naziranje o položaju na Balkanu pomirilo. Odločilno je na to vplivala izpremenjena taktika srbske vlade in največji vtisk je napravilo dejstvo, da je Pašić ostal na krmilu. To pomeni, da je Srbija nastopila pot, ki drži do mirne sprave. O tajni seji skupščine sicer ni izdano nobeno poročilo, ali če se ne bi bilo Pašiću posrečilo, pridobiti večino za svoje stališče, bi bila njegova demisijska neizogibna in danes bi se bila že situacija odločila v zmislu vojne. Ko pišemo te vrste, še nimamo poročila, kaj se je godilo na današnji javni seji, ali po vsem razpoložljivi je soditi, da tudi ona ne izpremeni večrajšnje rezultata.

Pesimistični glasovi še niso povsod utihli. Napetost je bila tudi prevelika, da bi se mogla brezpogojna vera v mir vrniti kar čez noč. Prijateljsko razmerje med Srbijo in Bolgarsko, ki je dobilo tekom vojne prav vzorne oblike, se je vsled sporov izpreobrnilo v sovražstvo, in stara stvar je, da poraja razbiti prijateljstvo hujša nasprotja kakor stara neprijaznost. In kolikor je manjkalo domačega ščurvanja, toliko je pomagalo tuje podpihovanje, v katerem so razne diplomacije veliko bolj izurjene kakor v mirovnem delu.

Ali pesimistični glasovi ne štejejo več toliko kolikor optimistični. Zdi se, da je Srbija spoznala resnico, na katero sta bili obe stranki pozabili v svojem prepričanju. Da je ohranitev in utrjevanje balkanske zveze za vse balkanske narode važnejša od vseh teritorialnih vprašanj pri razdeljevanju osvojenega ozemlja.

Če bi bila na vseh straneh dobra volja in če ne bi imeli tudi balkanske države svojega malega imperializma, bi bila tudi rešitev teritorialnega vprašanja lahka. Zadostovalo bi načelo pravičnosti. To pa bi se izvedlo le tedaj, če bi odločilo ljudstvo v spornih krajih samo. Kajti le to je pravično, da samo izreče, kam hoče pripadati. Vprašati bi bilo treba torej prebivalstvo; splošno glasovanje bi podalo rezultat, o katerem ne bi moglo biti nobenega dvoma. Seveda se to ne bi smelo zgoditi pod puško in zagotovljena bi morala biti popolna svoboda glasovanja.

Ali o tem je sedaj zaman ugibati. Toliko so balkanske države sorodne evropskim, da postavljajo silo nad pravico. Svoboda je bila večkrat v ustih, dokler je trajal boj s Turčijo; zdaj pa so na vrsti »državni interesi« in vse tiste lepe reči, ki jih v »kulturnejših« deželah že davno poznamo.

Ampak tudi s stališča državnih interesov je balkanska zveza za vse štiri zaveznike tako važna, da so vsi prepričani, ki so jih imeli med seboj, neodpuštni greh. Da ni vzplamtela strast gospodovanja tako silno v glavah državnikov, političarjev in časnikarjev na Balkanu, bi bili morali opaziti, koliko veselja so storili s svojimi spori onim, ki sedaj mnogo govore o neodvisnosti balkanskih narodov, ki je pa v resnici nikdar niso marali. In to bi jim bilo moralo pokazati, da morajo Balkanci iskati zaslombe sami pri sebi, in da najdejo le v svoji zvezi potrebno moč.

To so prezrli in to se je doslej bridko maščevalo. Sami se niso znali pobotati in s tem so povzročili rusko posredovanje, s katerim je vse, kakor zopet odplaval kos balkanske neodvisno-

sti. Če se mir ni dal doseči drugače kakor s carjevim posredovanjem, je seveda bolje, da se doseže tako kakor pa, da se sploh ne bi dosegel. Ali bolje bi bilo, da so se poravnali brez tega razsodišča in si ohranili popolno samostojnost. Kajti zdaj bodo imeli zopet trdo delo, da se rešijo tujih vplivov, ki bodo iskali struge na Balkan ne le z ruske strani, ampak tudi od drugod.

Ali gotovo je, da ni šlo brez ruske pesti, ki se je morala celo prav trdo skriti, da je dosegla uspeh. In zdaj je vendar glavno, da se sme pričakovati mir.

Toda ne da se tajiti, da je visel le še na dlaki. In če se tuptam še oglašajo pesimizem, je to zlasti pripisati krvavemu spopadu ob reki Zletovi, ki se je bil razvil v pravo bitko in bil videti kakor začetek vojne. Če je ta dogodek sam ob sebi žalosten zaradi težkih izgub na obeh straneh, je pa tudi neizmerno poučen in daje posebno zagovornikom militarizma ostro lekcijo. Neprenehoma nam pridigajo, da je militarizem najzanesljivejša varstvo miru. Če bi jim smeli verjeti, bi morali misliti, da se sploh ne obozorjuje za vojno, ampak edino za mir. Bitka ob Zletovi govori drugače. Da je bil tisto noč na eni ali drugi strani večji zbor pri roki, bi bila danes najbrže srbsko-bolgarska vojna brez vojne napovedi v popolnem tiru. In kadar bi generalni ukazovali, bi bil glas ministrov brez veljave.

Pravijo, da je treba velike vojske, katere se sovražnik boji. Z njo da je zavarovan mir. Ali velikost vojske na eni strani izziva le pomnoženo oboroževanje na drugi. In čim večje množice so pod orožjem, tem večja je nevarnost izbruha. Srbski vojni minister je hotel demisionirati, ker mu je bila vojna ljubša od miru. Bolgarski generali pa tudi niso priporočali sprave. V obeh deželah so govorili o razpoloženju v vojski in žugali, da bo armada sama govorila, če ne pojde vladna tisto pot, ki jo zahteva vojaštvo. Tukaj je očiten primer, da slabi civilna vlada sama svojo moč, ako venomer krmi militarizem in ga krepi.

Kaj bi mogel Pašić, kaj bi mogel Danev, ako bi gospodje generali povedli armadi v boj? Vlade bi bile lutke v rokah vojakov, militarizem pa bi bil neomejeni gospodar.

Od Sofije in Beograda ni treba hoditi daleč, da se spozna, kako lahko zagospoduje favorizirana armada. V Carigradu imajo za to najboljši vzorec. Turški militarizem je spravil Turčijo na kant. In balkanski zavezniki so se nevarno približevali trenutku, ko bi Savov in Putnik vnela vse, Danev in Pašić pa nič.

Ze zato, da ne zavladajo sablja na Balkanu, potrebujejo zavezniki miru. Tembolji ga potrebujejo, ker imajo zmagovito vojno za seboj. Po taki slavi postane vojska lahko objestna. In že kratek spomin pove, da se ustavlja militarizem, kadar se zaveda svojega gospodstva, le tam, kjer se sam hoče ustaviti. Tudi kralj Aleksander je bil vrhovni vojni gospodar. Če se čuti militarizem dovolj močnega, bosta morala tudi Petar in Ferdinand plesati, kakor jima bo živjelo, kajti sicer jima odžvižga. Kaj šele ljudstvo, ki nima krone na posvečeni glavi!

Zaradi svoje svobodice potrebujejo torej Balkanci mir; ničesar ne tako nujno kakor mir!

ljublanskega občinskega sveta zoper opustitev gorenjskega vlaka, ki je prihajal v Ljubljano ob 7. zvečer. — Cestni državni erar je sporočil, da bo popravil tlak na Dunajski cesti. — Pralne stopnice v Malem grabnu se popravljene, ravnotako tudi one v Gradaščici in most v Mali Čolnarski ulici je v dobrem stanju. Proti zapisniku zadnje seje ni bilo ugovora, torej je odobren.

G. Govekar poroča nato o prošnjah za sprejem v občinsko zvezo. V občinsko zvezo se sprejme 125 prosilcev in prosilk.

Personalnega in pravnega odseka poročila.

Poročevalec obč. sv. dr. Ambrosič: Poročevalec, da se potrdi novo načelstvo »Gasilnega in reševalnega društva,« katerega načelnik je sedaj g. Turk. — Sprejeto.

Glede prošnje »Narodne socialne zveze« za izjavo, da v slučaju razida društva prevzame društveno premoženje mestna občina do ustanovitve nove delavske organizacije, če pa se nova organizacija ne ustanovi v teku treh let, dobi polovico premoženja Ciril-Metodova družba, polovico pa Sokol I., predlaga odsek, da se prošnji ugodi. — Sprejeto.

Finančnega odseka poročila.

Poročevalec obč. svetnik Milohnoja: Načrt zakona o pobiranju posebne občinske doliade na žgane opojne pijače se je na predlog ravnatelja užitinskega zakupa in še enega strokovnjaka predelal. Odsek predlaga, da občinski svet sprejme izpremenjeni zakonski načrt. — Sprejeto.

Poveljstvo topničarskega polka št. 7. prosi za preureditev podčastniškega stanovanja v pisarno in za odpis najemščine tega stanovanja, ki znaša 560 K na leto. Odsek predlaga, da se ugodi prošnji. — Sprejeto.

Dopis magistrata glede nabave in vzdrževanja Minimax-aparatur po raznih mestnih poslopih se vrne magistratu.

O prošnji »Zveze jugoslovanskih učiteljskih društev« za podporo povodom proslave 25letnice »Zveze«, ki bo v Ljubljani, poroča obč. svetnik Likozar in predlaga v odsekovem imenu, da se nakaže »Zvezi« 500 K podpore. Obč. svetnik Zajca je izjavil v imenu kluba obč. svetovalcev S. L. S., da bo njegov klub glasoval za podpiranje podpore, naglašajo pa, da se je s to podelitvijo ustvaril prejudic. — Obč. svet sprejme odsekov predlog.

Stavbnega odseka poročila.

Poročevalec obč. sv. Štembov: Odsek predlaga glede kolavdacijskega poročila za izvršena dela pri zgradbi c. kr. državne obrtne šole: 1. 12 tverdi je podpisalo kolavdacijski protokol in zato naj se tem tverdkam izplača ostanek zaslužka; 2. tverdi Vidic in komp. naj se izplača kolavdacijska vsota 1205 K, tverdi Žabkar 194 K, ker je že potekel kolavdacijski rok; 3. tverdi Žabkar naj se prizna nadplačilo 270 K za okusno izvršeno ograjo in slikarju F. Staretu nadplačilo 210 K; 4. stroške za snazenje v znesku 1698 K 36 vinarjev naj se prevzamejo k stavbinskim stroškom; 5. ko se je montirala oprava, je bilo treba nekaj novih slik.

Ljubljana in Kranjsko.

— Falsificirana zaupnica. Včerajšnji »Slovenec« tiho priznava, da je bila dne 18. junija objavljena zaupnica občinskega zastopa na Ježici falsifikat. Še tisti dan, ko smo pribili nestranno varanje javnosti, se je deželni glavar dr. Šusteršič odpeljal na Ježico in se vrnil v Ljubljano s sledečo izjavo, ki je v sinočnjem »Slovencu« natiskana: Dne 18. junija t. l. v »Slovencu« tiskana zaupnica preblagorodnemu

karskih del, za katere naj se nakaže 150 K iz stavbnega fonda. — Vsi predlogi sprejeti.

Priziv Jakobine Kastnerjeve proti odloku magistrata glede dovolitve kavarnarskega vrta Francu Krapežu na Dvorskem trgu naj se zavrne, ker je neutemeljen. — Sprejeto.

Glede naprave javnega pisoarja ob Karlovškem mostu, za katerega je bil dovoljen že kredit 1685 K, predlaga odsek: da se napravi pisoar na desnem bregu Gruberjevega kanala, kjer je sedaj hišica mestnega užitinskega zakupa in da se dovoli za napravo še 400 K naknadnega kredita. — Sprejeto.

Občinski svetnik Likozar poroča nato o osnovi pravilnika za dnevno zavetišče na IV. mestni deški ljudski šoli. Dnevno zavetišče je namenjeno za otroke 2. in 4. mestne ljudske šole in za otroke pomožne šole; vodstvo zavetišča naj se poveri le izprašani učiteljski moči, ki jo potrdi deželni šolski svet; število otrok v zavetšču ne sme presegati 50, od teh se sprejme 30 brezplačno, 20 proti plačilu; prošnje za sprejem v zavetišče je vlagati ob začetku šolskega leta pri vodstvu 2. ali 4. mestne ljudske šole. Voditelju zavetišča naj se prizna vsako leto 100 K nagrade. — Sprejeto.

Poročilo direktorija mestne elektrarne in vodovoda.

Poročevalec obč. svetnik Reischer: Splošna avstrijska družba malih železnic prosi, da bi vzel občinski svet na znanje poročilo o uspehu mestne cestne električne železnice ljubljanske za leto 1912, ki je imela v pretečenem letu 138.001 K 6 vinarjev dohodkov in 137.726 K 21 vinarjev stroškov, čisti dobiček znaša torej 274 K 85 vinarjev. Največ kart se je prodalo na elektr. železnici v Ljubljani v mesecu maju, najmanj v februarju. — Sprejeto.

Alojz Steinmetz je prosil za odpis večje porabe vode. Direktorij predlaga, da se prošnji ne ugodi, ker je Steinmetz sam zakrivil večjo porabo vode. — Sprejeto.

Finančno ravnateljstvo prosi za odpis večje porabe električnega toka. Direktorij predlaga, da se odpiše polovični znesek, t. j. 61 K — Sprejeto.

Samostalni predlog obč. svetovalca dr. Iv. Zajca v zadevi ljubljanske delniške plinarne se odkaže na predlog obč. svet. Pammerja posebni komisiji 5 članov. V komisijo so izvoljeni občinski svetovalci: dr. Triller, Pastoslemšek, Hudovernik, Lilleg in Pammer.

Podžupan dr. Triller utemeljuje nato svoj nujni predlog, da se podeli obč. svetniku Franchettiju brezplačno meščanstvo v ožigled njegovih zaslug za obrt. — Sprejeto.

Obč. svetnik Štefci stavi več nujnih predlogov glede cestnega policijskega reda, ki jih pa potem izpremeni v resolucijo. — Sprejeto.

Predsedstvo prevzame nato podžupan dr. Triller, župan dr. Tavčar pa utemeljuje naslednji nujni predlog: Marija Rothova, lastnica bivše Levčeve hiše, zahteva 1800 K odškodnine za škodo, ki je nastala v njeni hiši ob priključitvi kanalizacijskih del. — Sprejeto. Predsedstvo prevzame nato zopet župan in odgovarja na neko interpelacijo obč. svetovalca Ložarja. Ob 8. zvečer zaključuje javno sejo, nakar sledi tajna seja.

gospodu deželnemu glavarju dr. Ivanu Šusteršiču odposlana od občinskega zastopa občine Ježica soglasna popolnoma s udanostno izjavo, ki so jo dne 26. junija 1913 ponovno oddali udje občinskega odbora občine Ježica in ki sta obe veljavni v jezo nasprotnikov. Ježica, 26. junija 1913. — V. Ahlin, Franc Plevnik, Ivan Ramovš, M. Dimnik, Ivan Verbič, Valentin Strah, Janez Kunavar, Janez Dimnik, Franc Anžin, Josip Škerlep, France Doyč, Andrej Jakopič, Lovro Kos, Janez Srakar, Franc Sitar, Lovro

Ljubljanski občinski svet.

V Ljubljani, 27. junija.

Zupan dr. Tavčar odpira ob 6. dopoldne javno sejo občinskega sveta, konstatira sklepčnost in imenuje za overovalca zapisnika ob-

činska svetnika Srebotina in Hudovernika. Od naznanil predsedstva omenjamo dopis tržaškega ravnateljstva državnih železnic, s katerim se naznanja, da ne more ugoditi resoluciji

ZVONIMIR KOSEM:

Tovarna.

(Dalje.)

II.

O mraku je pretresljivo zatulila tovarniška sirena in v močnih sunkih je pričela bruhati tovarna na stotine še komaj napol živih delavcev iz sebe; krvoločni molohi se je bil napil gorke, sveže krvi do grla in se hotel nekoliko oddahniti, da prične drugo jutro znova pobirati svoj krvavi davek.

Zunaj pred železno ograjo je čakal Martin; njegova lica so bila opaljena, ustne razpokane in roke ožgane. Neoženjen je bil, imel je šele komaj trideset let, ali izgledal je kakor starec.

Maks je kmalu prišel, in skupaj sta se opotekala po polni cesti proti domu.

»Komaj se držim pokoncu ... prokleto življenje!« je potarjal Martin.

»Kaj tebi, ki imaš skrbi le samo zase!« je dejal Maks. »Pomisli nekoliko, kako stoji stvar z menoj ... Meta bolna, otroci lačni ... revčki ... in jaz, no, že veš, kako se godi meni ...«

»Pa si poklical zdravnika?«

»Seveda! Ta je dobil svoj delež ... tak račun mi je napravil, kakor da je bil zdravil cesarico ... In Meti ni vkljub temu še nič boljše, še vedno bolj jo tišči v prsih in jo davi v grlu ... To je pasje življenje! Plača slaba, da plačam komaj stanovanje ... za hirano gre pa vedno

trdo, tako da sem več dni lačen kakor sit ... Če obišče človeka pa še kakšna nesreča povrh, kakor je obiskala zdaj mene ... no, potem pa kar adijo, potem se pripravimo kar lepo na smrt ... Živ človek se ne zmeni za to ... kar na česti pogini! ... Tako je dandanašnji!«

»Slabo, Maks!« je menil Martin.

»Se več, kakor slabo, še veliko več. Kadar je vsa stvar že tako daleč ... potem smo pri kraju in amen! ... Po zdravniku bom pa še poslal, četudi nimam denarja!«

»Moraš poslati!«

»Vidiš, Martin, tako govore vsi, najbolj tisti zapetniki, tisti zapetniki petičniki!« »Moraš poslati!« — Ampak pri tem ne gane nihče s palcem, kaj s palcem, še z mezincom ne, četudi si sam berač ... Ali ne veš, da te misli zdravnik živega požreti, če mu ne moreš takoj plačati, če nimaš ravno denarja? Da te bo tožil za par vinarjev? ... Brat, pa nikar ne misli, da cika to kaj nate!«

»Saj me poznaš, Maks, in veš, da bi ti rad pomagal ... Pa sem sam berač, da ni večjega ...«

»Verjamem ...«

Dospela sta do starinske, široke hiše sredi predmestja in obstala tik prostorne, temne veže.

»Jo greš pogledat?« je vprašal Maks.

»Pojdiva!«

Po strmih, nerodnih stopnicah sta se pričela plaziti, hodila sta po ozkih, smradljivih hodnikih in zopet po strmih, vegastih stopnicah, ki so vodile vedno navzgor, vedno više in više, kmalu sta dospela v temno podstrešje; mrežasto tra-

movie je prežalo iz teme. Maks je prižgal vžigalico.

»Kar za menoj! Pazi, da se ne spotakneš!« Prestopila sta neroden, visok prag. Maks je potisnil široko vegasto lešo nas tran, in bila sta v globoki Maksovi kajbi.

»Kdo je?« je zaječalo s postelje, z bolestnim, mrliškim glasom.

Maks je znova prižgal žveplenko.

»Jaz, Meta, jaz in Martin ... Kako se kaj počutiš? Ali ti je kaj boljše?«

»Vedno slabše, Maks ... Čutim, da ne bom dol ... tišči me v prsih in davi ...«

Vžigalica je ugasnila. Čvileč glasek je začel iz kota, iz teme:

»Lačen ... Kruha!«

Maksu so stopile solze v oči.

»Koj dobite, otroci ... samo ravno zdajle nimam ničesar ...«

Poiskal je svečo in jo prižgal; plašno je plapolal plamen in razsvetljeval mrtvašnico, kakor njo tik pod streho.

»Meta, ali hočeš, da grem po zdravnika?« je vprašal Maks in sedel na nizko, okajeno skrinjo, ki je bila dolga in široka.

Odeja na postelji se je rahlo zgenila.

»Ne, ni potreba, Maks ... Saj smo ga že poskusili ... ne pomaga nič, pač pa bi rad samo denar žrl ...«

Otroci na tleh so pričeli jokati.

»Kruha! kruha!« — In drobne ročice so se iztezale proti očetu.

Kakor da mu para kdo srce, je bilo Maksu:

»Saj bi dal, ko bi imel ... O pravični bog, kje je pravica?«

Martin se je bridko nasmehnil.

»Pravice ni, Maks, so jo že zdavnaj pokopali, če je sploh katerikoli bila na svetu ...«

Maks se je dvignil s skrinje.

»Počakaj me tukaj, Martin, da ne bo otrokom dolg čas, da ne bodo jokali ... Jaz grem po zdravnika za Meto.«

»Če nimaš denarja, ga ne boš dobil!«

»Moram ga! Saj ima vsak človek srce in zdravniki so tudi ljudje ...«

»Nihče nima dandanašnji srca, hudoben, brez primere hudoben je svet!« je razlagal Martin.

»Jaz grem,« se je dvignil Maks s skrinje.

»Greš, ali zastoni!« mu je dejal Martin.

Maks je prišel za vegasto, trhlo leso.

Moja dolžnost je ... sicer Meta umre ...

In stopil je preko praga, zaloputnil natežko trhlo leso za seboj in odhitel skakljaje po stopnicah navzdol.

»Prazen se bo vrnil!« je premislil Martin in čakal.

Čez pol ure se je lesa zopet premaknila in v kajbo je stopil Maks — sam.

»Ali nimaš zdravnika?« se je nasmehnil Martin.

Maks se je sesedel na skrinjo in si zakril obraz v dlani.

»Prav si govoril, Martin: Nihče nima dandanašnji srca, brez primere hudoben je svet.«

(Dalje prih.)

Cunder, Mihael Cerin, A. Vilfan, Janez Peterlin. Z ovinkom skušajo klerikalci zakriti svojo falzifikacijo. Javnost presneto malo zanima, ali zaupajo gospodje od V. Ahlina pa do Janeza Peterlina dr. Šusteršiču kar na lepe oči in brez čokazov, zakaj pameti od navedenih možakarjev nimamo pravice terjati, pač pa resnicoljubnost. Ne gre za zaupanje ali za nezaupanje dr. Šusteršiču, ker je mnenje jeških klerikalcev za politično življenje ali smrt dr. Šusteršiča čisto nemerodajno. Ampak namesto zavijanja, ki je laži na las podobno, naj raje povedo, na kateri seji je bila sklenjena dne 18. junija v »Slovenca« registrirana zaupnica dr. Šusteršiču. Javnost je pač interesirana, da izve, ali falzifikator načeluje ješki občini, ali se s takimi malopridnimi rokovnjačev pečuje v ljubljansk. vodstvu klerikalne stranke in v »Slovenčevem« uredništvu. Župan ima besedo!

— **Neverjetna konfiskacija.** Državno pravdnitvo nam je v včerajšnji številki v polnem obsegu konfisciralo notico, v kateri je opisana nezasišana aretacija tovarniškega delavca Koritnika na Jesenicah. O polnoči so ga zandarji vlekli iz postelje na orožniško postajo, ker ga je neki inženir brezvestno in po krivici obdolžil tatvine 200 K. Do devetih dopoldne je tičal delavec v zaporu, preiskali so orožniki njegovo stanovanje, ponoči mučili ženo z zasliševanjem; potem pa pride inženir povedat, da je denar založil in da ga je zjutraj našel doma. V notici sami so suha dejstva o vsem dogodku, ki je v resnici tak, da vzkipi v človeku kri; ampak državno pravdnitvo naj raje pomoli \$ 300 tistim pod nos, ki so povzročili to krivično aretacijo!

— **Zidarski shod** se vrši v nedeljo dne 29. junija pri »Levu« ob devetih dopoldne. Polna udeležba je potrebna.

— **Izlet na Planjavo.** Društvo »Die Naturfreunde« priredi v nedeljo celodnevni izlet; odhod v soboto zvečer s kolodvora v Šiški ob 7.15 v Kamnik, Kamniško Bistrico, Sedlo in od tod na Planjavo. Živej je treba vzeti seboj, povratek v nedeljo. Pričakuje se obilne udeležbe.

— **Lokalna organizacija za Vč-Glince** priredi veliko vrtno veselico v nedeljo, dne 6. julija 1913. na vrtu in v notranjih prostorih gostilne pri Traunu na Glincah. Godbo oskrbi tamburaški klub »Kontrašica«. — Ples s posebno godbo v velikem salonu. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 20 vinarjev. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Društvo za varstvo otrok v Idriji** zasleduje človekoljuben namen, da vzame v svoje varstvo vse one nedorošle otroke, ki so na kakšenkoli način ogroženi v dobri vzgoji. Ta namen dosega društvo s tem, da daje omenjene otroke, ki bi sicer postali potepuhi ali vsake vrste ludodolci, v vzgojo posrejenim rodbinam ali v razne zavode ter jim preskrbuje službeno in raznovrstna učna mesta. Vse to povzročuje seveda velike stroške. Da si pridobi društvo potrebna sredstva, priredi v nedeljo 29. junija na javnem trgu veliko tombolo. Predpriprave za tombolo so končane in razprodaja igralnih tablic je v prav živahnem teku. Slednje pospešuje dejstvo, da je nabavljenih 29 lepih dobrotkov, ki so že razstavljeni pri urarju Bailegu. Dobitke so darovali sledeči prijatelji revne zapuščene mladine: Ivan Fiala, Franc Golč, Val. Lapajne, Občno konsumno društvo, Andrej Primožič, Ivan Schaffer in Hinko Sax iz Idrije; Fran Blažič, Fran Čadež, Anton Kopač, Fran Lenger, Matija Novak, Ivan Pernel, Marija Kavčič, Petron, Anton Primožič in Jakob Poljanšek iz Zirov; Andrej Čar iz Volskega; Ivan Zajc iz Dolov; Fran Božiček iz Sp. Idrije in Jurij Gnezda iz Gor. Kanomlje. Skoro vse naše občine in tudi mnogo zasebnikov so nam odkupili kar po več sto tablic in nadajamo se, da bo temu hvalevrednemu zgledu sledil najbogatejši podjetnik v Idriji c. kr. rudniško ravnateljstvo. Velikim dobrotnikom izrekamo v imenu bedne in zapuščene mladine najiskrenejšo zahvalo. Pri slabem vremenu se tombola vrši v rudniškem hotelu.

— **Delegatom bratovske skladnice c. kr. eraričnega rudnika v Idriji** naznanjamo, da je izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 29. t. m. zelo velike važnosti. Zato naj pridejo zanesljivo vsi delegati ne le na občni zbor, ampak tudi na tozadevno predposvetovanje, ki bo v soboto dne 28. t. m. ob 9. zvečer v društvenih prostorih pri »Tončku«.

— **Umrli so v Ljubljani:** Franc Ljubič, hlapec, 30 let. — Blaž Frontini, posestnikov sin, 14 let. — Elizabeta Grdadolnik, posestnikova žena, 38 let. — Ivan Kmet, ubožec, 54 let. — Alojzij Kunčič, sin železniškega delavca, dve leti.

— **Nesreča na Dunajski cesti.** Včeraj popoldne je zadel Tönniesov hlapec s težko obloženim vozom v električno obločnico pred Schneiderjevo trgovino. Sunek je bil tako močan, da so popadale tudi žice na tla in je le srečen slučaj, da se ni pripetila velika nesreča, ker je napetost takoj na onem mestu zelo velika.

— **Usodna šala.** Čez napeto vrvi je hotel v Šiški skočiti 12letni učenec nemške šole Kampos. Njegova dva součenc sta pa vrv za šalo potegnili, tako da je Kampos padel in si desno roko zlomil.

— **Otok je zgorel.** V sredo popoldne, dne 25. t. m., je zgorel dveletni sinček posestnika Alojzija Furlana v Podragi pri Vipavi. Mati je pustila otroka samega doma spečega v postelji ter šla na polje; med tem časom se je pa fantek prebudil ter prijel za žveplenke, katere so bile zraven njega in zažgal posteljo, v kateri je revček tudi sam zgorel.

— **Strela je ugrzala** dne 25. t. m. posestniku Učmanu na Robovem pri St. Petru pri Novem mestu vezani kozolec. Na kozolcu je bilo do 12 voz sena, pod kozolcem vozovi. Ogenj je uničil vse. Pred sedmimi leti so bila pogorela temu gospodarju vsa gospodarska poslopja.

— **Nepravica je zadel.** Na Bledu se je sprl zidar Martin Plevelj s tovarišem, na katerega je vrzel težak kamen, a ga ni zadel, pač je pa zadel in ranil ž njim 14letnega vajenca Tomaža Črva.

— **Kinematograf »Ideal«.** »Ločen od sreče« je naslov dramatičnega igrokaza v treh dejanjih ki se predvaja do ponedelja v Kino Idealu. Ostali spored je vlezanimiv. Pljuskajoči valovi. (Krasni naravni posnetek.) Avguštin išče Piefkejevo zapuščino. (Velekomično.) K zapadni Afriki. (Potovalni film.) Dobra služba. (Dramatična življenska slika.) — Samo popold. Gaudmontov teden (Kinematografska poročila o najnovejših dogodkih, športu, literaturi, modi v Parizu itd.) Piefkejeva življenska usoda. (Humoristično.) Polidorjev junaški pogum. (Velekomično.) V torek »Cowbobski milijonar«. Senzacijska ameriška veseliga z vratolomnimi umetnostmi.

Stajersko.

— **Rudarski pevski zbor »Vzajemnost«** v Trbovljah priredi v nedeljo, dne 29. junija t. l. veliko pevsko veselico, ki bo v velikem, nalašč zato postavljenem poletnem salonu na dvorišču »Delavskega doma«. Spored: 1. Vinko Novak: »Ah, tamno«, poje moški zbor. 2. Krusso-Hönnig: »Svobodni zvoki«, potpourri. — Svira rudarska delavska godba. 3. H. Sattner: »Pogled v nedolžno oko«, poje moški zbor, združeno s hrastniškim pevskim zborom. 4. Etbin Stolz: »Moja kraljica«, overtura, svira rudarska delavska godba. 5. Mutasti muzikant, burka v enem dejanju. Spisal J. Štoka. 6. F. Blaške: »Slovenske pesmi«, potpourri. Svira rudarska delavska godba. 7. A. Nedved: »Ljubezen in pomlad«, zbor s tenor-solom. Na veselici sodeluje rudarska godba. Po dovršenem sporedu prosta zabava. Začetek veselice ob 3. popoldne; začetek dramatične predstave točno ob 4. Vstopnina za posamezno osebo 40 vin., za družine, obstoječe iz treh oseb 60 vin. Vstopnice se dobivajo v običnem konsumnem društvu, v trafiki gospe Treo ter pri posameznih zaupnikih kakor tudi pri blaginji. Na veselici prostoru je skrbjeno za mnogo zabavnih priredb. K mnogobrojni udeležbi vladno vabi odbor.

Volilni shodi na Goriškem.

V nedeljo, 29. junija, ob 4. popoldne volilni shod v **Kojškem** v prostorih Franciške Marinič. Poroča kandidat za deželni zbor sodrug dr. Henrik Tuma iz Gorice. Sodrugi, agitirajte za obilno udeležbo!

V ponedeljek, 30. junija, ob 7. zvečer volilni shod v **Gorici** pri »Treh kronah«. Shod je namenjen mestnim volilcem s posebnim oziranjem na železničarje. Organizirane delavce vseh treh skupin I., II. in III. vabimo na obilno udeležbo. Poročata kandidata za IV. kurijo sodruga Anton Mozetič in dr. Henrik Tuma.

Goriško.

— **Železničarski shod v Gorici.** Jutri ob treh popoldne je železničarski shod v Gorici v restavraciji »Bella veduta«. Vsi sodrugi železničarji iz Gorice in okolice naj se udeležijo shoda, ker je velike važnosti.

— **Podgora.** V sredo, dne 2. julija, se vrši zaupen shod, na katerega vabimo vse sodruge in somišljenike. Shod se vrši v svrhu priprave za agitacijo za bližajočo se volitve, zato prosimo sodruge, da se udeležijo shoda v velikem številu. Shod bo ob 7. zvečer v društvenih prostorih. — Volilni odbor.

— **S samomornim namenom** je skočil z vlaka pri Rubiji dunajski potnik Jakob Weiss. Dobil je težke poškodbe na glavi in je malo upanja, da bi okrevail. Pri njem so našli listek, na katerem je pisal Weiss, da bo izvršil samomor, ne pove pa zakaj.

Dr. Stepančič — prijatelj obrtnega šolstva.

Deželni poslanec in odbornik dr. Stepančič se že dlje časa pripravlja na deželnozbornske volitve s tem, da hodi po gorenjem Krasu v svrhu osebne agitacije. Ne vemo, če imajo njegove agitacijske ture kaj uspeha, toda značilno je to, da se prikazuje med ljudstvo tik pred volitvami. O njegovem delovanju kot deželni poslanec in odbornik sploh nimamo kaj poročati. To pa lahko konstatiramo, vkljub temu da izhaja iz ateistične rodbine, da je fanatičen klerikalec in najzagrizenjši nasprotnik vsega, kar ni klerikalno. Letošnje leto je posejal tudi v »imenu deželnega odbora« zaključitev vseh obrtno-nadaljevalnih šol na Krasu s hinavskim namenom, češ, da se pokaže največjega prijatelja, zagovornika in pospeševalca teh neobhodno potrebnih šol. Duška temu je dal tudi z raznimi govornicami na učenje teh šol. Same bobneče fraze so švigale iz njegovih ust. Da pa ljudstvo spozna tega zagovornika obrtnega šolstva, hočemo navesti le en slučaj, ki se je zgodil letošnje leto na Krasu, in sicer na novoustanovljeni obrtni šoli v Komnu.

Pred novim letom je dobil provizorični kuratorij v Komnu od c. kr. glavarstva v Sežani nalog, naj se takoj z novim letom otvori obrtno-nadaljevalna šola, sicer da zapade državna podpora za leto 1913. Obrtne-nadaljevalne šole vzdržujejo: Država, dežela, trg, obrtna zbornica in občina z denarnimi prispevki. Država, odnosno ministrstvo za javna dela ima pa to navado, da nakaže svojo denarno podporo vedno za koledarsko leto in ne za šolsko leto, in če se ne otvori šola v istem letu, odtegne za isto koledarsko leto svojo podporo. Zaraditega prično s poukom vse take šole vedno z novim letom. Tako je tudi komenski provizorični kuratorij takoj otvoril šolo, boječ se, da ne zapade državna podpora za leto 1913. Otvoritev se je takoj naznanila vsem v ta namen poklicanim inštancam. Toda trg, obrtni zbornici in deželnemu odboru ni bilo to po volji, ker se je šola otvorila brez navzočnosti njih zastopnikov. Seveda gospodom je šlo zato, da napravijo z maslinimi dijetami izlet v Komen na konto občine, kakor je že v marsikateri občini navada, in drugič zato, da se reprezentirajo pred ljudstvom, kako

skrbni in vneti so za izobrazbo ljudstva. Vkljub vsem grožnjam trg, obrtne zbornice, načrčevane od deželnega odbora, odnosno od dr. Stepančiča, se je pouk nadaljeval, ne oziraje se na desno in levo. 2. februarja t. l. so se sešli zastopniki vlade, deželnega odbora, dr. Stepančič, trg, obrtne zbornice, občine in obrtnikov, da konstituirajo definitivni odbor. Sklenili so pa ti delegati — **strokovnjaki** — na predlog zastopnika trg, obrtne zbornice, da se šola takoj zapre, ker ni bila (oho!) pravilno otvorena in (pedagogi!) ker ne bi v tem kratkem času (v 5 mesecih) dosegla učnega smotra. Omenjeno bodi, da je učiteljestvo pouk zamujenih treh mesecev nadomeščalo. Za ta predlog so vsi »strokovnjaki« glasovali razen zastopnika obrtnikov. Vse dosedaj ustanovljene obrtne šole (v Gabrovici je bila otvorena koncem meseca januarja) so začele delovati vedno z novim letom, le komenska ne in to ve le dr. Stepančič zakaj, on kot strokovnjak na polju obrtnega šolstva in kot vnet pospeševalec obrtnega šolstva. Po seji je zastopnik obrtnikov na štiri oči vprašal zapuno zastopnika obrtne trg, zbornice, kaj je sploh vzrok, da je staval predlog za zatvoritev šole. Na to mu je odgovoril: »Zal mi je in proti mojemu prepričanju, toda nalog imam od deželnega odbora, odnosno od Vašega poslanca dr. Stepančiča, da to predlagam.« Tu je zopet lep sad italijansko-liberalne in slovensko-klerikalne zveze. Dejstvo je, da je edino dr. Stepančič kriv, da ni obrtno-nadaljevalne šole v Komnu. Dr. Stepančič je zakrivil zločin nad ukažljivo mladino. Dovedlo ga je do tega edino le politično sovraštvo do učiteljestva, katero je bilo pošteno in vestno v svojem poklicu, a antiklerikalnega mišljenja. Klerikalci se ne ozirajo na drugo, kakor na politično mišljenje. Ali se dr. Stepančič ne zaveda tega, da ga mora sovražiti mladina vsled zločina, ki ga je storil neopravičeno nad njo. Prepričan naj bo, da med mlajšo generacijo ne vživa popolnoma nobenega respektja in da bo njegove slave kmalu konec. S kranjsko metodo ne bo popolnoma nič opravil na Krasu, za to bomo že poskrbeli. O čuvstvih, ki jih goji dr. Stepančič napram obrtnemu šolstvu, smo popolnoma na jasnem in vsa njegova hinavska sredstva ne bodo pripomogla, da si za vedno zagotovi deželnozbornski mandat na Krasu. Proti takim hinavcem se mora vse pošteno ljudstvo bojevati, da čimprej izginijo iz političnega površa. Volilci naj pa tega vsiljivega kandidata naženo, ker drugčega sploh ne zasluži.

Da se pa napravi konec korupciji v naši deželi, da se otresemo teh pljavk in da si zagotovimo socialni in kulturni napredek, oddajmo vsi do zadnjega, ki stremimo za tem, pri prihodnjih deželnozbornskih volitvah svoje glasove socialno demokratičnim kandidatom. Z vsakim glasom, oddanim nasprotniku, si le tesneje zadrgnemo vrv okoli vratu. Pokažimo Kraševci pred svetom, da l mi delujemo in napredujemo na političnem polju v okrilju socialno demokratične stranke, katere je edina prijateljica in rešiteljica proletariata in kmeta.

Trst.

— **»Edinost«** ne šunta proti Italijanom in tudi ne neti narodnega sovraštva. Vendar je v četrtak objavila sledečo gnusno notico:

Renjolska nadlega. Te dni je odpravila tržaška policija zopet nekaj »poštenjakov« iz blažene Italije nazaj v domovino Rinaldov in Mussolinov. Bili so vsi precej »težki« možaki.

Egid Merlucci, 25 let star, iz Cesene, je bil v Italiji obsojen zaradi nameravanega umora. — Ernest Macassari, star 48 let, iz Bologne, je bil tu aretiran zaradi nevarne

grožnje v Italiji pa obsojen zaradi poboja in tatvine. — Rafael Deloja, star 33 let, iz Barlette, obsojen zaradi tatvine. — Ivan Monopoli, star 33 let, iz Cerignole, obsojen v Italiji zaradi goljufije. — Sekund Ceroni, star 28 let, iz Ravenne, obsojen zaradi tatvine v Italiji. — Ivan Delmaschio, star 36 let, iz Vidma, večkrat obsojen zaradi tatvine. — Santo Fantuzzi, star 37 let, iz Sacle, tu obsojen zaradi goljufije, v Italiji pa zaradi tatvine.

Ampak »Edinost« ne šunta proti Italijanom ne ne neti narodnega sovraštva.

— **Strašna nezgoda na delu.** V čistilnici olja pri Sv. Andreju se je zgodila predvčerajšnjem grozna nesreča. Delavec Štefan Kreševič, ki je bil uslužben v imenovani čistilnici pri nadzorovanju maslin v oddelku tehničnih masti, je bil že dolgo ur na delu in vsled tega utrujen. Ko je odprl nekatere odvodne cevi, ki bi bile morale ostati odprte le par minut, je zaspal. Ko se je zbudil je bilo že pozno. Velika množina vrele masti je že tekla po tleh. Kreševič je hotel po masti, da zapre odvodne cevi. Tu se mu je zdrsnilo. Pri padcu se je pobil na glavi in nato padel ter se skulhal v vroči masti. Za nesrečo je prvi izvedel delavec Knez, ki bi bil moral stopiti na mesto Kreševiča. Grozovito popačeno truplo so prenesli v mrtvašnico k Sv. Justu. Kreševič zapušča vdovo in pet mladih otrok.

— **Nesrečna ljubezen.** Oženjeni zidar Anton Višnovce se je bil zagledal v dvajsetletno služkinjo Ano Hoškovo, ki pa se ni zmenila za njegovo ljubezen. Ta nesreča ga je tako togotila, da je hotel po sili napraviti konec. Počakal je na dekle blizu vile, kjer je služila, in je z revolverjem dvakrat ustrelil nanjo. Na srečo je ni zadel, ali njen krič ga je uveril, da je ranjena. Zbežal je torej, potem pa se je ustavil in nameril na svoje sence. Pa zopet ni bilo nič, ker mu je revolver odpovedal. Neki stražnik ga je prijel in odpeljal na policijo, kjer so ga pridržali v zaporu. Lani je Višnovce streljal na lastno ženo in je tudi zadel. Pred sodiščem pa so tedaj zdravniški izvedenci spoznali, da se ni zavedal svojega dejanja, in je bil vsled tega oproščen.

Reka.

— **Samomor blaginika.** Na Reki se je ustrelil v svoji pisarni 52letni blaginik tamonje tovarne za olje Rihard Kern, doma iz Heba na Češkem. Na mizi so našli pismo, v katerem se mož poslavlja od sorodnikov in znancev in pravi, da je izvršil samomor, ker se je naveličal živeti. Pri pregledu blagajne in računov so našli vse v najlepšem redu.

JUGOSLOVANSKA SOCIALNO DEMOKRATIČNA STRANKA V TRSTU.

Da pođa poročilo in da dá posameznim sodrugom pritožbo, izreči svoje mnenje o delu in sklepih volilnega odbora povodom zadnjih občinskih volitev, sklicuje podpisani

STRANKINO ZBOROVANJE

na nedeljo 29. t. m. ob 4. popoldne v zeleno dvorano »Delavskega doma«, ulica Madonna 15.

Dnevni red:

1. Poročilo in razprava o zadnjih občinskih volitvah.

2. Slučajnosti.

Ker je stvar važna, so naprošeni vsi sodrugi in člani volilnih odborov, da se zborovanja gotovo udeležijo.

Za politični odbor jugoslovanske socialno demokratične stranke v Trstu:

R. Golouh, t. č. tajnik. F. Milost, t. č. predsednik.

Nova senzacija na Balkanu.

Rusija odklanja razsodišče, ker zahteva Bolgarska razsodbo v osmih dneh. Rumunija mobilizira!

RAZBURJENA RUMUNIJA.

Bukarešt, 28. Na Rumunskem je vse pripravljeno za mobilizacijo. Pričakuje se, da bo vsak hip izdano povelje za mobilizacijo 1., 3. in 5. vojnega zbora. Prva dva imata takoj prekoračiti bolgarsko mejo, 5. pa ima ostati kot prva rezerva v Dobrudži. Prestolonaslednik Ferdinand bo s šefom generalnega štaba inšpiciral čete v Dobrudži.

Bukarešt, 28. Po vsej deželi vlada velikanjska razburjenost. Povsod se dovršujejo z mrzlično naglico vojaške priprave. Vse pričakuje vojno z Bolgarsko.

RUSIJA ODKLANJA RAZSODIŠČE.

Bukarešt, 28. O vzrokih vojne razburjenosti v Rumuniji izjavljajo vladni krogi: Po vestih iz Peterburga je bolgarska vlada naznanila Rusiji, da sprejme razsodišče le tedaj, če se Rusija zaveže, da izreče razsodbo v osmih dneh. Rusija je odgovorila z energično noto, da ne sprejema take obveznosti in da car Nikola vsled tega odklanja razsodišče. Po tem je videti, da je postala vojna neizogibna. Rumunska vlada je takoj še enkrat sporočila bolgarski, da bo Rumunija takoj opustila nevtralnost, čim začne Bolgarska z vojno.

Rusija in Rumunija.

Bukarešt, 28. V poučenih krogih zatrljujejo, da je Rusija nasvetovala Rumuniji, naj mobilizira proti Bolgarski.

AVSTRIJSKI IN BOLGARSKI POSLANIK.

Bukarešt, 28. Avstrijski poslanik princ Fürstenberg je obiskal tukajšnjega bolgarskega poslanika Kalinkova in je ostal izredno dolgo pri njem. V diplomatskih in političnih krogih se je to dejstvo močno opazilo in ga živahno komentirajo.

BITKA OB ZLETOVI.

Belgrad, 28. Iz Skoplja javljajo sledeče podrobnosti o dogodkih pred bitko ob Zletovi: Štiri dni pred začetkom bitke je poslal poveljnik bolgarskih čet v Štipu poveljniku srbske armade ultimatum, ki je zahteval, naj se Bolgarom dovoli, da zasedejo nekaj mlinov na srbskem bregu Presalnice, da se izvrše nekatere izpremembe v razmestitvi srbskih čet in da se izpustita dva Bolgara, ki so jih bili Srbi prijeli, ker so bili osumljeni zaradi špionaže. Ako se te zahteve ne izpolnijo do ponedeljka zjutraj, jih izsilijo Bolgari z orožjem. Srbi so odgovorili, da se bo proti sili rabila sila. »Pravda« poroča, da je imela biti v sredo na onem mestu, kjer je prišlo do bitke, neka srbska slavnost. Bolgari so se že dolgo pripravljali, da jo skale, pa so to tudi storili.

SRBSKA SKUPŠČINA.

Belgrad, 27. Na današnji seji sta nacionalistična poslanca Ribarac in Velicković zahtevala od Pašića pojasnila o napadu Bolgarov ob Zletovi, o stališču vlade napram tem napadom in o zadevi ruskega razsodišča. Pašić je podal pojasnila.

PAŠIĆ POJDE V PETERBURG.

Belgrad, 28. Ministrski predsednik Pašić pojde s svojim grškim tovarišem Venizelosom jutri v Peterburg.

GRŠKA IN BOLGARSKA.

Grški odgovor.

Atene, 28. Grški odgovor na bolgarsko noto ima sledečo vsebino: Predvsem se zavrača bolgarsko očitanje, da so Grki zakrivali krvave spopade in sedanji komplicirani položaj vsled močne koncentracije čet v Macedoniji. Grške sile, ki so začetkom operirale v Macedoniji, so se po zavzetju Janine vrnile v

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti spomladanskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba.
Najnižje cene.

svoja prvotna bivališča. Nasprotno pa so Bolgari, kljub temu, da je bila imenovana posebna mešana komisija za določitev meje in kljub ponovnim grškimi protestom, udarile v grško ozemlje, kar je imelo za posledico ponovne konflikte. Proti koncu aprila so dosegle bolgarske čete na grškem ozemlju 60.000 mož. Bolgarska je zasledovala ustanovitve kondominija, ker je že v času zavzetja Soluna poslala znatne čete na grško ozemlje, da bi jih bila nujno potrebovala pred Odrinom. To stremljenje po pridobitvi čim večjega turškega ozemlja se ne vjema z duhom osvobodilne vojne in mirovnemu protokolu londonskemu, po katerem so bili vsi osvobodjeni kraji izročeni zaveznikom skupaj za razdelitev po vzajemnem sporazumu in splošnih načelih. Grška je vedno kazala svojo popustljivost in ni odgovarjala na bolgarska izzivanja. Aretacije Bolgarov v Makedoniji so se izvršile samo v interesu javnega reda. Bolgarska pravi, da ne more znižati svojih čet drugače kakor pod pogojem, da zasedejo grško ozemlje bolgarske čete skupno z grškimi. To pa le otežuje sedanji položaj, ne glede na to, da bi imela Grška v tem slučaju enako pravico zahtevati kondominium v ostalem delu Makedonije, v Traciji, v Odrinu in Dedeagaču. Odgovor priporoča napoved, naj se puste na strani malenkostni prepri za razdelitev ozemlja, naj se zniža število vojaštva in naj se izkriči pot vzajemnemu sporazumu vseh štirih zaveznikov; ako se drugače ne more doseči zadovoljiva razdelitev, naj se pa vsa vprašanja predlože splošnemu razsodišču.

RUSKA DEMONSTRACIJA PROTI BOLGARSKI?

London, 27. »Daily Mail« poroča iz Odese: Nocoj zagotavljajo, da je ruska črnomorska mornarica odpelala v dveh divizijah proti Sevastopolu, da demonstrira pred bolgarskimi lukama Varno in Burgasom. Doslej ni bilo mogoče kontrolirati to vest. Brodovje je sestavljeno iz štirih bojnih ladij, dveh manjših križark in 17 torpedovk ter podmorskih ladij. Bolgarska ima samo šest torpedovk.

TROZVEZA IN BALKAN.

Sofija, 28. »Večerna Pošta« pravi, da namestitev trozveze storiti v Belgradu odločne korake za izpolnitev srbsko-bolgarske pogodbe. (To je čudna vest. Kaj srbi ta razsoda kožo trozveze? ... »Večerna Pošta« velja za zagovornico Avstrije.)

BOLGARSKA IN RUMUNIJA.

Sofija, 28. »Večerna Pošta« poziva dr. Daneva, naj reši vprašanje z Rumunijo. Tam se zdaj pripravljajo tla za Srbijo proti Bolgarski. To je nenaravno. Če Srbija kaj doseže v Rumuniji, bo kriva Bolgarska. Ta mora biti zdaj v dobrem prijateljstvu z Rumunijo. (Kar sliši se, kako to nekdo drugi Bolgarski dopoveduje!)

RUSKO SVARILO.

Peterburg, 28. V ruskih diplomatskih krogih izjavljajo, da je treba vse vesti z Balkana sprejemati z največjo rezervo. Doslej ni še nobene odločitve: vprašanje vojne in miru je odvisno od balkanskih držav samih. Rusija resno želi mir in je pripravljena podpirati spravo, toda varovati mora tudi svoj ugled. Vse mirovno delo je zelo oteženo, ker se je v Sofiji zelo okrepčala tuja intriga, ki je prej delovala v Rumuniji, kjer je opešal njen vpliv. Bolgarske zapeleujejo z upanjem na splošno evropsko vojno in zdi se, da so merodajni faktorji v Sofiji izgubili sposobnost za spoznanje te intrige. V tej zaslepljenosti tiči največja nevarnost.

MOLK V SOFIJI.

Sofija, 28. Pri vladi ni mogoče dobiti nobenih informacij ne o spopadih s Srbi, ne o splošnem položaju, ne o razsodišču.

Zadnje vesti.

GOSPOSKA ZBORNICA.

Dunaj, 27. Gosposka zbornica je sprejela danes zakon o kazenskem pravu v tretjem čitanju. Baron Plener je nato poročal o proračunskem provizoriju. Zatem je govoril ministrski predsednik grof Stürgkh, ki je omenjal najprej izboljšanje prejemkov železničarjev in razmere na Češkem. Vlada hoče napraviti red na Češkem s tem, da bo poslala na Češko vladnega komisarja. Nato je govoril o balkanskih razmerah. Dejal je med drugim: Poostreževanje med balkanskimi zavezniki, ki so nastala vsled nesoglasja pri razdelitvi osvobodjenega ozemlja, se je zadnji teden polegla in balkanske države so na potu, da mirno rešijo spore. Ta razvoj pozdravljajo povsod, zlasti pa v naši monarhiji. Kako da bodo prišle balkanske države do mirne poravnave, tega sedaj še ne moremo natančno vedeti: vsekakor pa bomo morali k uspehom pogajanj določiti naše stališče, ki bo temeljilo na naših interesih. Pri tem nas bo vodil enak prijazni duh, kakor smo ga bili kazali med balkansko vojno (!) vsem balkanskim narodom

brez razlike. (Hop!) Ako bodo hoteli balkanski narodi posvečati vse svoje moči notranjemu razvoju, tedaj bodo tudi najbolj ustregli svojemu zvanju v političnem oziru v evropskem sistemu ravnotežja. Če bi se pa evropsko ravnotežje po njihovi krivdi omajalo, tedaj ogroža to v prvi vrsti njihov uspešen razvoj. Prepričati skalitev miru Evrope, to je najvažnejša naloga mirovne politike avstrijsko-ogrsko monarhije, ki jo je bila zasledovala že v preteklosti in jo bo tudi v prihodnosti.

LEKICIJA GROFU BERCHTOLDU.

Dunaj, 27. Na današnji seji gosposke zbornice je pri proračunski debati govoril grof Czernin o zunanje političnih vprašanjih in je na koncu svojega govora zrekel ostro grajo politiki grofa Berchtolda. Dejal je: Za rešitev jugoslovanskega vprašanja je imela naša država dva pota. Pot nasilne moči, če pa ni hotela po tej poti, tedaj bi morala Srbijo in Črno goro narodno gospodarsko ojačiti, morala bi ti dve državi priklopiti naše gospodarsko in trgovsko politično in dobili bi tako sosedje, s katerimi bi lahko živeli. Ali nič od tega nismo storili. Nismo imeli energije, da bi ji uničili in tudi ne veličine, da bi si ji pridobili za prijateljice. Nismo onemogočili njihovega vojaškega ojačenja, ali gospodarsko in trgovsko politično smo jo s politiko zbadanja gnali v obup. Naše meje smo jim zaprli in dosegli tako, da so močni, da nas sovražijo, a ne boje se nas.

SAMOMOR DIJAKA.

Budjevice, 28. Sedemnajstletni učiteljskičnik Aton Veilguny se je včeraj popoldne v vrtni lopi ustrelil, ker je dobil slabo izpričevalo.

AVTOMOBILSKA NESREČA.

Trst, 27. V Barkovljah je neki avtomobil povozil dečka, ki je šel preko ceste. Deček je bil takoj mrtev.

HRVAŠKO VPRAŠANJE.

Budimpešta, 28. Včeraj so imeli hrvaški madjarski poslanci tukaj konferenco pod predsedništvom grofa Pejačevića, ki je imel pred tem sestanek z grofom Khuen Hedervaryjem. Tega sestanka se je udeležil tudi Tomašič. Iz Zagreba je prišel sekcijski načelnik Unkelhäusser, ki ima konference s Tiszom.

OBLAK SE JE UTRGAL.

Osijek, 27. Nad Orahovico se je utrgal oblak in povzročil velikomno poplavo. Več mostov je odnesla voda. Železniški promet je prekinjen.

Pet mrtvih, 4 pogrešani.

Osijek, 28. Neurje v Orahovici je zahtevalo več žrtev. Dva ženi in trije otroci so mrtvi; njih trupla so našli. Štiri delavce iz kamnoloma pogrešajo. Vodovje je drlo s tako silo s hribov, da je nekatera poslopja popolnoma razdejalo. Škoda je zelo velika.

KANIBALIZEM.

Berlin, 27. V Kotbusu se je pričela glavna razprava proti 36letni vdoyi Lini Köckeritz, lastnici vrtiljaka, ki je obtožena, da je umorila svojega ljubčka, delavca Karla Fröhlich, razsekala truplo, srce pa pojedla. Že pred osmimi leti po smrti njenega moža, se je raznesla govorica, da ga je umorila. Pozneje se je seznanila s Fröhlichom in pričela z njim ljubavno razmerje. Naenkrat je izginil. Nekaj dni pozneje se je širil iz njenega stanovanja čuden smrad, kakor da se smodi meso. Ko je prišla preiskava, so našli ožgane kosti, okrvavljeno sekuro, s krvjo oškorpljeno suknjo, v spalnici pa sled velike krvave luže. Köckeritzovo so aretirali, ona pa je vse tajila. Šele ko so dognali, da so ožgane kosti nedvomno človeške, je priznala, da je sežgala Fröhlichovo truplo, trdila pa je, da je to storila na njegovo željo in da se je sam umoril. Na razpravi se zagovarja, da je imela s Fröhlichom prepri: on da jo je napadel s sekuro, ona pa se je branila in potem zbežala. Ko se je vrnila domov, ga je našla s prerezanim vratom na postelji. Dva dni pozneje je začela sežigati kose trupla. Taj, da bi bila snedla njegovo srce. Predsednik jo opozarja, da je to sama pravila v preiskavi. Ona priznava, da je to rekla, pravi pa, da takrat ni govorila resnice. Razprava se nadaljuje.

STRAHOTNO DEJANJE ZBLAZNELE MATERE.

Koblenc, 27. V vasi Franken pri Sinzigu je učiteljeva vdova Pertsborn v stanju hipne blaznosti utopila svoje štiri otroke, stare od enega leta do sedem let. Nato je odšla. Dobili so jo pozneje pri njenih starših.

KRIZA V HOLANDIJI.

Hag, 28. Ker so dobili pri ožjih volitvah liberalci in socialisti večino v parlamentu, je klerikalna vlada podala svojo demisijo.

Odgovorni urednik Fran Bartl.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Vsi ljudje

ki hrepene po dobrem in cenem za jutru, južini, pivu ali vinu

se zateko

od blizu in daleč

v gostilno

ki se nahaja v krasni legi ter zdravem zraku

na

Drenikovem

vrhu

kjer se postreže tudi z raznovrstnimi mrzlimi jedili.

Kavarna Stari trg št. 39
celo noč odprta

„LEON“
Gostilna
Florjanska ulica št. 6.
Prstna vina. Domača kuhinja.

Velika zaloga vina

v Sovodnjah št. 46.

Podpisani naznanjam slavnemu, da imam veliko zalogo izvrstnega belega in črnega vina po zmerni ceni. Oddajam ga od 56 litrov naprej in ga pošiljam tudi po železnici. Vzorci na zahtevo zastoj.

Za obilna naročila se priporočam

Jožef Pelicon
trgovec z vinom.

Moderni klobuki za gospode

trdi in mehki, najnovejših oblik in barv, slamniki, čepice, vse v nedvomljivo največji izbiri in najboljši kakovosti iz prvih svetovnih tvornic po zelo skromnih stalnih cenah z 10% popustom v

Modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Pojdi in stori tudi ti tako!

pa si oglej prvovrstna in originalna :: **Es-ka in Adler kolesa.** ::
Spoznal boš in se prepričal, da so najboljše in primerno najcenejša :: **Es-ka in Adler kolesa.** ::
Kupil boš in kolesaril po vseh svojih potih v popolno zadovoljnost in zabavo samo z :: **Es-ka ali Adler kolesom.** ::
In vsakomur ter povsod priporočal :: **Es-ka in Adler kolesa** ::

domače strogo solidne tvrde

ANA GOREC, specialna trgovina s kolesi in deli.

Ljubljana, Marije Terezije c. 14. (Novi svet, nasproti Kolizeja).

Zahtevajte cenik. Največja izposojevalnica koles.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljše 2-40 K; prima polbelega 2-80K; belega 4 K; belega puha 5-10 K; velenega 6-40 K, 8 K; puha sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najtinejši prani puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernice 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm širi, polnjena z novim sivim, prav stano-vitnim puhašim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavnice 8 K, 8-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 18 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtaštega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajočo se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice šte. 758, Češko.

Velik koncert

bo jutri v nedeljo 22. junija na prostornem vrtu pri Travnu na Glincah-Viž.

Začetek ob 4 popoldne.

Ob neugodnem vremenu bo koncert v prostornem salonu.

K obilni udeležbi najvjudneje vabi

Vstopnina prosta. J. Traven.

Najboljši šivalni stroj sedajnosti je

faff

10letna garancija.

Pouk v vezenju brezplačen.

Ign. Vok, specialna trgovina šivalnih strojev in koles. Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

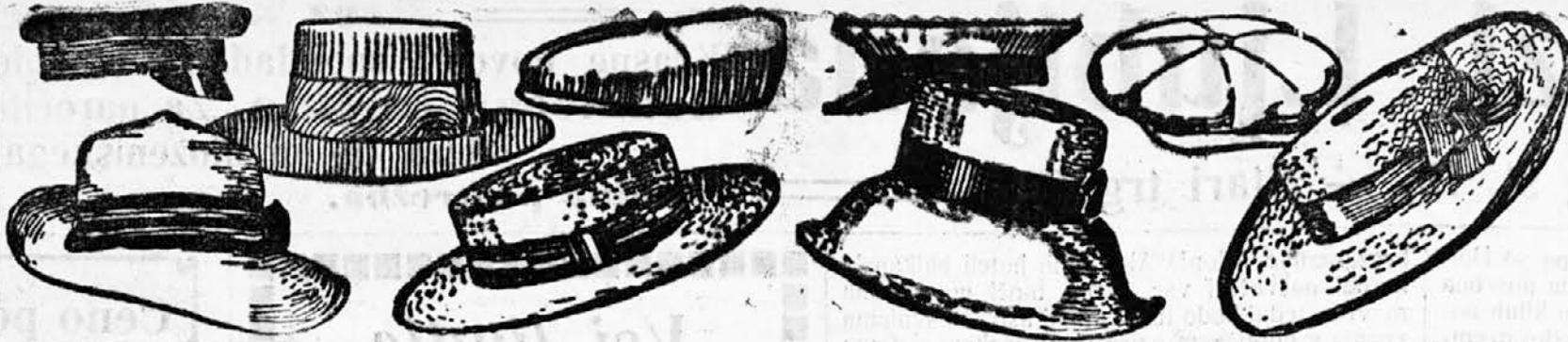
Gradbena kulturnotehnična in zemljemerska pisarna
Ing. J. Skoberne & Ing. D. Gustinčič

Telefon 16-31.

Trst, via Zonta 9.

Telefon 16-31.

Konstruktivna, podjetniška in izvedeniška pisarna za vsa v gradbeno, kulturnotehnično in zemljemersko stroko spadajoča dela, kakor n. pr.: izvršitev del in načrtov za ceste, mostove, železnice, vodovode, uravnave voda, osuševanja in namakanja poljedelskih zemljišč, izdelovanje geometrijskih načrtov za zemljeknjižne odpise in prepise, delitve skupnih zemljišč, ponovitve meja itd. itd. — Tehnična izvedeniška mnenja in nasveti. — Cenitve zemljišč in drugih tehničnih predmetov. Vedno točna izvršitev!

Delavske konsumne zadruge

za Trst, Istro in Furlanijo v Trstu

(registrovana zadruga z omejenim jamstvom)

Vred velikega dohoda blaga v

skladišče za oblačila

ulica Raffineria šte. 3

so štirje oddelki:

konfekcija - manufaktura

= pokrivala - obuvala =

popolnoma oskrbljeni z zadnjimi novostmi za nastopajočo

pomladansko in letno sezono.

Cene:

Konfekcijski oddelk:

	meter od	do
Otove obleke za moške iz najmodernejšega blaga	K 22-80	naprej
Otove obleke za dečke	16-50	
Otove obleke za dečke s kratkimi hlačami	12-	
Kostumi za otroke	6-	K 15-
Povrtniki in raglani za moške	28-	50-
Moške obleke iz platna	14-50	naprej
Obleke za dečke	9-	
Kostumi za otroke	4-40	

Sacco Alpagas črni, modri in sivi v veliki izbiri.

Obleke po meri:

izgotovljene v lastni krojačnici po najnovejših vzorcih in v najfinjšem rezu ter natančno izdelane.

Moške obleke ševlota	K 48-	naprej
Moške obleke iz počesane volne	52-50	
Moške obleke iz počesane volne, modre	48-	
Moške obleke iz črnega prikrta itd.	55-50	
Povrtniki in raglani za moške	55-	

Oddelk manufaktur:

Volneno blago za ženske obleke:		meter od	do
Ševloti modri in barvani		K 2-	K 4-50
Drap de Dame		2-10	3-50
Gross de Coth		4-50	7-
Alpaca (laster)		2-20	4-
Popelino, v barvah in črni		2-20	3-40
Voile iz volne		1-28	1-60
Mousseline, gladki in risani		2-	3-50

Svilnato blago:

	meter od	do
Ponges v barvah	K 1-10	K 1-50
Duchesse za bluze	2-20	3-
Svile in mousseline v izpreminjavalnih barvah	1-60	3-30
Svile za podloge v barvah	1-60	2-20
Topelin-Eolienne	5-20	6-
Duchesse Brillant, gladki	3-	naprej
Svila liberty, črtana	3-40	
Taffetas visoki za krila	2-80	K 4-
Croise iz svile v izpreminjavalnih barvah	3-80	naprej
Taffetas črtan (novost za bluze)	2-80	K 4-

Blago iz platna:

	meter od	do
Panama, beli in barvani	K -96	K 1-60
Etamine, barvan (visokost 120 cm)	2-	
Marquesette iz črne volne	4-	
Eponge, beli in barvani	3-	
Voile iz bombaža	-52	-70
Brillant, beli in barvani	-72	
Brillant prozorni	1-20	
Tercalle v najlepših risbah	-52	-90
Batiste gladki in risani	-80	1-20
Liberty za bluze	1-10	1-30
Serpe iz platna in šali (fantasie)	4-50	9-
Serpe iz barvane garze	3-50	5-

Čipke za bluze in okraske 1- 6-
Vrhutega se izdelujejo ženske obleke 36- naprej

Oddelk pokrival:

	komad od	do
Mornarske kape iz slame za dečke	K 1-50	K 9-20
Slamniki garnirani za otroke in dečke, zadnji vzorec	3-	11-
Veslarske kape iz slame za dečke in moške	2-	naprej
Slamniki, katere se lahko zvije v različnih oblikah	2-	
Slamniki, panama za moške	15-	K 40-
Klobuki iz platna za moške in dečke	1-50	naprej
Klobuki iz platna, garnirani za otroke in dečke	3-90	naprej
Kape iz sukna in iz platna za dečke	-80	3-
Mornarske iz platna, bele in naravne, za oprati	1-80	naprej
Kape iz platna in svile za moške	1-	5-
Burski klobuki iz kože in platna za dečke	1-	6-
Klobuki iz klobučevine letni od prvih italijanskih tovarn	3-	9-
Klobuki trdi (katranirani) od l. zadruga klobučarjev na Dunaju	4-60	10-50
Specialiteta trdih klobukov angleških in francoskih	2-80	4-
Dežniki iz pavle za moške in ženske	4-50	8-
Dežniki iz polžide	9-	12-
Dežniki iz žide	11-80	11-40 15-
Dežniki-palice za moške	-80	naprej
Palice za izprehod		

Oddelk obuval:

Specialiteta ameriških obuval iz ševron in boks kalp.		par od	do
Čevlji „Derby“ za moške		K 11-30	K 15-
Čevlji z gumbi, krasni		13-	16-
Čevlji „Triumph“		12-30	15-80
Čevlji z elastičnimi stranicama		8-70	13-

Ženski čevlji ameriške in francoske forme.

Ženski čevlji „Oscarie“	K 10-40	K 13-
Ženski čevlji „Chevreux“	10-	15-80
Ženski čevlji „Chevrette“	9-30	12-

Čevlji za dečke v vseh oblikah:

Čevlji „Derby“ z gumbi, „Triumph“ itd.	K 7-	K 11-
Čevlji za otroke	1-20	5-
Čevlji, nizki ameriški, črni in barvani za dečke in moške	11-50	16-

Čevlji nizki za ženske, črni in barvani iz Chevreux-a in Oscarie:

Čevlji nizki za ženske, „Derby“	K 9-	K 14-
Čevlji nizki za ženske z gumbi	9-20	15-80
Čevlji nizki za ženske, odprti	7-40	11-70

Obuvala za otroke — čevlji fantasia, v barvah in beli — sandali — čevlji iz platna itd.

Skladišče za oblačila je odprto ob delavnikih od 8. zjutraj do 1. popoldne in od 3. do 7. zvečer; ob praznikih od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Ravnateljstvo.

